

AUTIZMUS U DETÍ: ČO TO JE A AKÉ SÚ PRÍZNAKY?

Autizmus dnes straší mnohých rodičov, ale pozor na omyly! Autizmus je duševnou poruchou, ktorá sa začína u detí prejavovať vo veku 2 rokov. S definitívou ju lekári určujú do 3. roka života. V ostatných rokoch zaznamenali odborníci zvyšujúci sa počet ľudí s týmto ochorením. Preto sa stáva strašiacom mamičiek, ktoré poctivo sledujú všetky prejavy svojich potomkov.

Dôležité je uvedomiť si rozdiel medzi autistom a introvertom. Niektoré deti len jednoducho začínajú hovoriť neskôr a vystačia si aj s vlastnou spoločnosťou. Ich duševný vývoj je však v poriadku a netreba sa o ne obávať.

Čo je autizmus ?

Deti s touto vývinovou poruchou nedokážu vnímať podnety vonkajšieho sveta. Často sa uzatvárajú do toho svojho a pre okolie sa javia ako keby nemali o nič záujem. V skutočnosti sa však upínajú na to svoje vnímanie života a pokiaľ sa s nimi usilovne pracuje, postupne sa dokážu vo veľkej miere začleniť medzi ostatných ľudí. Nepodarilo sa zistiť presnú príčinu tohto ochorenia. Istú mieru v jeho vypuknutí zohráva dedičnosť. Ak ste mali v rodine takýto prípad, máte trojpercentné riziko jeho zopakovania aj vo vašom prípade. Vo všeobecnosti však ide o súhrn viacerých faktorov, odvíjať sa môže aj od prekonania náročnejších chorôb matky dieťaťa.

TRIÁDA POŠKODENÍ A PRÍZNAKY PODĽA TRIÁDY POŠKODENÍ

Hlavným ukazovateľom **autizmu** je, že dieťa napriek prekročeniu 1. roka stále nejaví záujem o veci, ktoré sa okolo neho dejú. Netúli sa k vám, nedokáže vás spoľahlivo identifikovať, nepýta si niektoré hračky, nevníma nové podnety, ktoré mu prichádzajú do života. Toto sú len všeobecné ukazovatele. Lekár sleduje správanie dieťaťa v troch oblastiach – sociálne interakcie, sociálna komunikácia a imaginácia. Odborne sa nazývajú triáda poškodení. Špecifickým správaním v týchto troch prípadoch následne vie určiť, či ide o autizmus alebo inú vývinovú poruchu.

1. Sociálne interakcie

Cudzím ľuďom nevenuje žiadnu pozornosť. Má pocit, ako keby neexistovali. Nereaguje na podnety, ani keď sa k nemu prihovárajú jeho rovesníci. Nemá rád kontakt s inými ľuďmi a vo vzťahu k nim sa správa veľmi pasívne. Málokedy neočakávane prejavuje náhle veľkú radosť z prítomnosti blízkej rodiny, no potom pre neho zase na dlhý čas prestávajú existovať.

2. Sociálne aktivity

Autisti dokážu komunikovať a rozprávať no nezaujímajú sa o pocity iných ľudí. Keď sú už starší, sústredia sa len na také rozhovory, v ktorých prehodnotia informácie z ich osobného sveta. Samotná komunikácia pre nich nemá veľký význam. Pre autistov neexistuje nič také ako reč tela. Vnímajú len fakty, ktoré sú k nim podsúvané. Neodkážu pochopiť, že keď kričíte, hneváte sa na nich. Oni rozoznávajú len samotné slová.

3. Imaginácia

Namiesto celkov vníma často drobné nepodstatné detaily, ktoré si možno iní ani nevšímajú. Väčšina jeho úkonov je automatická. Nedokáže do toho zapojiť fantáziu a používať predmety na iné účely. Napríklad keď dáte zdravému dieťaťu kocky, dokáže okrem obrázkov poskladať aj rôzne stavby. Autista z nich urobí iba to, čo ste ho predtým naučili.

4. Ostatné príznaky

Okrem týchto hlavných príznakov možno na autistoch badať aj niektoré ďalšie. Tieto deti majú radi akési zaužívané rituály. Neradi menia zaužívané zvyky a pravidlá. Občas sa toto dieťa môže prejaviť správaním, ktoré na seba utríha príliš veľa pozornosti. Napríklad kričí, kope, hryzie. Máva prehnane blízky vzťah k niektorým predmetom. Malé deti sa neradi hrajú s hračkami, nerozprávajú a nemajú radi dotyky.

Liečebné terapie

Ak máte pochybnosti o zdravom vývoji vášho dieťaťa, kontaktujte najprv pediatra. Ten vás následne odporučí k detskej psychiatričke. Existuje mnoho prístupov a terapií, ktorými sa pomáha autistickým deťom.

Vždy záleží na tom konkrétnom odborníkovi, ktorý určí konkrétny spôsob liečby, ale aj samotnom dieťati, ako bude reagovať na jednotlivé podnety. Výborné výsledky zaznamenáva canisterapia, muzikoterapia, terapia pohybom, ale aj prístupy AAK, ABA alebo program TEACCH.

Návrat z ich sveta

Čím skôr objavíte autizmus u dieťaťa a začnete na ňom skoro pracovať, tým lepšie budú výsledky. Nateraz sa táto porucha nedá úplne vyliečiť. Pomocou špeciálneho vzdelávania sa však v mnohých smeroch dokáže vrátiť z toho „ich“ sveta do „nášho“. Dokáže komunikovať, robiť mnoho úkonov a dokonca určité percento autistov má aj mimoriadne nadanie na niektoré zručnosti, takže sú v tomto smere veľmi nápomocní.